

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 145. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359415536.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Ethvert af disse forskellige Punkter har Forfatterinden afluret Livet. Italien forudsætter kunstneriske, eller som vi Danske plejer at sige, æstetiske Anlæg hos den Besøgende. Man plejer at inddele det menneskelige Liv i tre forskellige Krese, den praktiske, den teoretiske og den æstetiske. Den praktiske Betragtning af Skoven er den, om Egnen er sund, eller Ejerens, som anslaar den i Brænde, den teoretiske er Botanikerens, som studerer Planteverdenens Egenskaber videnskabeligt, den æstetiske eller kunstneriske endelig er den, som blot har Øje for, hvorledes Skoven tager sig ud. Det er denne sidste Sans, som mangler Oswald. Han har ingen Øjne; hans Forstand og hans Moral har berøvet hans Sanser deres Friskhed. Derfor formaar han ikke at glemme Indholdet over Formen, derfor vækker Colosseums Arena ingen anden Betragtning hos ham end Erindringen om alt det Blod, som her med Urette blev udgydt. I Corinna's Hævden af den modsatte Betragtningssmaade føler man Indflydelsen fra Tyskland, særlig Paavirkningen fra A. W. Schlegel, det første 146 Pust af den vaagnende romantiske Aand i Tyskland. Thi hvad Romantiken, hvor forskelligt den end opfattes i de forskellige Lande, bestandig hævder er, at det Skønne er sit eget Formaal eller, som det i Tyskland hed, *Selbstzweck*, en Tanke, man henter fra Kants *Kritik der Urtheilskraft*, en Bestemmelse ved Skønheden, der nu bliver sat som Opgave for Kunsten. Paa Fransk udtryktes dette i Formlen *l'art pour l'art*, og paa Dansk fremtræder denne Anskuelse første Gang i Oehlenschlägers Digte, f. Eks, i *Poesien forsvarer sig eller Digtet Morgenvandring i Langelandsrejsen*.